

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Datum: 4.7.2024

Zadeva: Pripombe in predlogi k Informaciji o prerazporeditvi radijskih frekvenc za zagotavljanje P-P fiksnih zvez na področju RS

Zveza: Objava na spletni strani z dne 3.6.2024¹, št. zadeve: 38103-5/2024

Spoštovani,

V družbi Telemach Slovenija d.o.o. smo pregledali dokument o Informaciji o prerazporeditvi radijskih frekvenc za zagotavljanje P-P fiksnih zvez na področju RS, ki ga je Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju Agencija), dne 3.6.2024 objavila na svoji spletni strani, ter v nadaljevanju podajamo pripombe in predloge, k posameznim točkam.

Uvodoma pozdravljamo namero Agencije po celoviti ureditvi radijskih frekvenc za zagotavljanje P-P fiksnih zvez v obliki prerazporeditve frekvenc v pet paketov.

A.5.11.1 Pogoji uporabe 70/80 GHz pasu

V prvi točki je navedeno, da bodo imetniki ODRF morali sprejeti naslednje pogoje:

»60 dni pred začetkom uporabe P-P fiksnih zvez v 70/80 GHz pasu mora imetnik ODRF poslati parametre PP fiksnih zvez agenciji na naslov info.box@akos-rs.si v obliki zapisa .xlsx v skladu s poglavjem B.2. Agencija pošlje v potrditev parametre P-P fiksnih zvez Ministrstvu za obrambo. Če Ministrstvo za obrambo v roku 30 dni ne zavrne predloga ali ne zahteva spremembe tehničnih parametrov ali lokacije P-P zveze, se šteje, da nima pripomb. Agencija posreduje odgovor imetniku ODRF.«

Opozarjamo, da je postavljeni roki (60 dni!) nerealni in v praksi nevzdržljivi za učinkovito planiranje mobilnega omrežja. Operaterji za razne množične dogodke postavljamočasne mobilne bazne postaje, kjer vnaprejšnje več kot 60 dnevno planiranje ni izvedljivo. Tudi pri kakršnikoli spremembi opreme na lokaciji bazne postaje (npr. nadgradnja 5G) zakasni integracijo za 2 meseca, kar je absolutno predolgo obdobje. Rok 60 dni nam ne omogoča fleksibilnosti in možnost hitrega odziva, kar je za mobilnega operaterja, ki zagotavlja mobilne storitve izrednega pomena. Prav tako to ni več predvidljivo okolje za planiranje mobilnega omrežja, ki bi poenostavilo in pohitrilo gradnjo širokopasovnih P-P fiksnih zvez. V tako dolgem časovnem obdobju (60 dni) lahko marsikje prej priklopimo optično povezavo.

Metoda oddaje ODRF preko API-ja je lahko boljše ravno glede fleksibilnosti in hitrih dodelitev dovoljenj (ODRF), kar nam vse omejitve oz. pogoji uporabe 70/80 GHz pasu odzamejo in je sistem podeljevanja ODRFjev enako kompleksen ali celo bolj kot je sedaj in ne doprinese željenega učinka.

¹ <https://www.akos-rs.si/radijski-spekter/raziscite/novice/novica/agencija-objavlja-informacijo-o-prerazporeditvi-radijskih-frekvenc-za-zagotavljanje-p-p-fiksnih-zvez-na-podrocju-republike-slovenije>

telemach

Predlagamo, da se skupni rok za pridobitev P-P fiksnih zvez v 70/80 GHz pasu skrajša na največ 30 dni za celoten postopek od obvestila operaterja o nameravani uporabi P-P fiksne zveze do izdaje ODRFja.

Prav tako ne razumemo širitve obveznosti obveščanja Ministrstva za obrambo (v nadaljevanju MORS) za celotni 70/80 GHz pas. MORS ima sedaj rezerviran spodnjih 3 GHz (71 GHz-74 GHz / 81 GHz-84 GHz) pas v frekvenčnem pasu 70/80 GHz, od katerega bo svojih zgornjih 2 GHz pod pogoji v navedeni točki, dal v uporabo mobilnim operaterjem. Razumljivo je, da se dodatne obveznosti nanašajo samo na teh 2 GHz, ki jih bo MORS dal v uporabo operaterjem, ter se obveznosti dodatno ne širi na celoten frekvenčni pas 70/80 GHz.

Prosimo za pojasnilo zakaj Agencija širi navedeno obveznost na celoten frekvenčni pas 70/80 GHz?

B.2 OBVEZNOST PODAJANJA PODATKOV AGENCIJI

Pri obveznosti podajanja podatkov Agenciji je v zadnjem stavku določeno, da: »Skladno s poglavjem A.5.11.1 bo moral imetnik ODRF za 70/80 GHz frekvenčni pas agenciji posredovati podatke v formatu, ki ga določa poglavje A.5.11.1.«

Ponavljamo pripombo podano pri poglavju A.5.11.1, kjer Agencija širi obveznost poročanja, z namenom nadaljnjega obveščanja MORS, za celoten pas 70/80 GHz. **Obveznost podajanja podatkov Agenciji naj bo omejena samo na teh 2GHz, ki ga bo MORS odstopil operaterjem v uporabo.**

Hkrati se nam postavlja vprašanje, zakaj je potrebno poročati dodatno še v .xlsx formatu, glede na to, da bomo vse podatke Agenciji posredovali že preko API vmesnika?

V izogib podvajanju dela predlagamo, da Agencija iz svojega sistema pripravi zahtevane podatke za pas 70/80 GHz (samo za tistih 2 GHz, ki ga bodo dali v uporabo) in jih posreduje MORSu.

B.4 Letno nadomestilo za uporabo radijskih frekvenc

Mobilni operaterji, imetniki ODRF smo skladno s prvim odstavkom 73. člena ZEKom-2 zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc. Zanima nas kako bo Agencija obravnavala letno nadomestilo za uporabo radijskih frekvenc v primeru vojaških vaj ali izrednih situacij, kjer bomo morali imetniki ODRF dovoliti vojaško uporabo oziroma sprejeti morebitne motnje? Podobno nas zanima tudi v primeru višje sile, ko bo zahtevan začasni preključitev veljavnosti ODRF ali v skrajnem primeru razveljavitev dela ODRF za P-P fiksne zveze v celotnem pasu ali delu tega pasu, v opredeljenem geografskem področju (kampus, naselje, občina, regija, celotno država).

Od Agencije pričakujemo, da bo v zgoraj navedenih primerih, ko operaterji ne bomo mogli uporabljati P-P fiksnih zvez oz. bomo imeli posledično izpad baznih postaj, le to upoštevala pri izračunu letnega nadomestila za uporabo radijskih frekvenc.

Zaradi vseh posebnih pogojev uporabe 70/80 GHz pasu in pripadajočih obveznosti je dejanska uporabnost tega spektra zelo vprašljiva, saj ne omogoča fleksibilnosti in hitrega odziva, ki je pri načrtovanju mobilnega omrežja ključnega pomena. Agencijo zato pozivamo, da naše pripombe in predloge upošteva v največji možni meri.

Za pojasnila ostajamo na voljo.

S spoštovanjem,

Martina Denovnik

Vodja službe za regulativo

telemach

Telemach Slovenija d.o.o. 1